

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

ΣΠΟΜΕΛΑ

ΕΠΙΑΜΜΑΣ
Έκωσα σε νερά

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)
 — "Ἄς τὴν ἐπιστήμη, παιδί μου, εἶπε δὲ Προκόπης. Μωρὲ τί μανία σᾶς κόλλησε δλους σας ἐδῶ πέρα μὲ τὴν ἐπιστήμη! "Ἄς εἶνε δύμως... "Ακουσέ με, παιδάκι μου. Ξέρεις πόσο σ' ἀγαποῦσα;

— Γιατὶ μοῦ τὸ λέεις αὐτό; ρώτησε συγκινημένη ἡ Ριρή. Δὲν μ' ἀγαπᾶς πειά;

— Δηλαδὴ ναί.... ὅχι.... ναί, ἀποκρίθηκε μπερδεμένα δὲ Προκόπης. Σ' ἀγαπῶ δηλαδὴ. Καὶ γι' αὐτὸ δέλπιζω πώς θὰ μοῦ πῆς τὴν ἀλήθεια σ' δὲ τι σὲ ρωτήσω.

— Ναί, θὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια.

— Ξέρεις τί θέλω νὰ σ' ἔρωτήσω, παιδί μου. Γι' αὐτὸ ποὺ συμβαίνει. Αὐτὸ τὸ ἄξαφνο ποὺ δὲν τὸ περίμενε κανεῖς. Τὸ ἄξαφνο λέω καὶ τ' ἀνάποδο, γιατὶ ἀνάποδο εἶνε κι' ἀς τσαμπουνάρ δὲ τι θέλει ἡ ἐπιστήμη. Θέλω νὰ πῶ, παιδί μου πώς δὲ Γιάννης μου εἶνε πολὺ στενοχωρημένος μ' ὅλ' αὐτά. Πάει νὰ σκάσω!...

— Ἀλήθεια;

— Ναί, παιδάκι μου.

— Πέστε μου τότε τί πρέπει νὰ κάμω; Καὶ νὰ εἰσθε Βέβαιος πώς θὰ τὸ κάνω μ' ὅλη μου τὴν καρδιά.

— Εμένα ρωτᾶς, παιδί μου; Αὐτὰ μιὰ γυναικά τὰ βρίσκει μόνη της. Ξέρεις τί μοῦ εἶπε δὲ Γιάννης γι' αὐτὸ ποὺ συμβαίνει; Μοῦ εἶπε: «Νοιώθω πῶς ἔσπασε κάτι μέσα μου». "Ε, αὐτὸ πούσπασε, ἐσύ μπορεῖς νὰ βρῆς τὴν ἀλοιφὴ νὰ τὸ κολλήσῃς.

— Η Ριρή ἦταν κατασυγκινημένη.

— Τὸν ἀγαπῶ τὸν Ζάν, μπαμπᾶ, εἶπε. Τὸν ἀγαπῶ καὶ θὰ τὸν ἀγαπήσω ἀκόμα περισσότερο, φτάνει νὰ φύγουν μὲ τὸν καιρὸ δλες αὐτὲς ἡ κακές ἐντυπώσεις.

— Θὰ φύγουν, παιδί μου, θὰ φύγουν. Δὲν φταῖς, ἔξι ἄλλου ἐσύ γιὰ δὲ τι συμβαίνει. Φταίει τὸ σπίτι μέσα στὸ διοιοῦ ἔζησες. Αὐτὸ δὲν εἶνε σπίτι, κόρη μου. Αὐτὸ εἶνε ἄρτζι-θούρτζι καὶ λουλᾶς.

— Τί θὰ πῇ αὐτό, μπαμπᾶ;

— Αὐτὰ εἶνε τὰ δικά μου γαλλικά. Τί νομίσατε, δηλαδὴ, πῶς μονάχα ἐσεῖς θὰ μιλᾶτε ξένες γλώσσες; Λοιπόν; Τί λέεις; Συμφωνεῖς νὰ περάσουμε σφουγγάρι στὰ περασμένα; Μετὰ δύμως, στὸ μέλλον τί θὰ γίνη; Θέλω νὰ μοῦ τὸ πῆς καθαρά. Θέλω παστρικές κουβέντες.

— Η Ριρή σήκωσε τὸ κεφάλι της καὶ τὸν κύτταξε δακρυσμένη.

— Θὰ γίνη αὐτὸ ποὺ πρέπει μπαμπᾶ, εἶπε. Νᾶσι Βέβαιος γι' αὐτό. Εἶνε στιγμές ποὺ θέλει κανεῖς νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ ἔνα πρώτο σφάλμα, νὰ ξαγκυστρωθῇ, νὰ λυτρωθῇ, νὰ γλυτώσῃ...

— Πολὺ καλά. Πρόσεξε δύμως... Η ζωὴ τοῦ παιδιοῦ μου, ἡ εύτυχία του, τὸ εἶναι του βρίσκονται στὰ χέρια σου.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ παρουσιάστηκε δὲ καμαριέρης καὶ ἀνήγγειλε:

— Ο στρατηγὸς Στασινός.

— "Ἄς περάσῃ, εἶπε δὲ Προκόπης.

Καὶ γυρίζοντας στὴ Ριρή τὴ συμβούλεψε:

— Σ κούπισε τὰ μάτια σου νὰ μὴ φαίνεσαι δακρυσμένη καὶ πήγαινε νὰ βοηθήσῃς τὴ μαμά σου. Θὰ τὰ ξαναπούμε.

— Ναί, πρέπει νὰ ξαναμιλήσουμε, εἶπε ἡ Ριρή φεύγοντας.

Μπῆκε μέσα τώρα δὲ στρατηγὸς Στασινός.

— Ο Προκόπης ἔτρεξε νὰ τοῦ σφίξῃ τὸ χέρι.

— Καλῶς τὸ στρατηγό! Φώναξε πρόσχαρα. "Εκανα μαύρα μάτια νὰ σὲ δῶ. Μοῦ κακοφαίνεται ξέρεις ὅταν δὲν περνᾶς. Νοιώθω πῶς κάτι μοῦ λείπει.

— Κι' ἔγω, φίλε μου, τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ ἔγκαρδιότητα δὲ στρατηγός. Σπάνια συμπάθησα ἔναν ἄνθρωπο εύθύς ἀπὸ τὴν ἀρχή, δπως συμπάθησα ἐσᾶς.

— Ελα... ἔλα νὰ τὰ ποῦμε ἔνα χεράκι, πρὶν φτά-

σουν οἱ καλεσμένοι.

Κάθησαν μαζὶ σ' ἔναν καναπὲ κι ἀναψαν ταιγάρο.

— Εχετε μιὰ εἰλικρίνεια, ωμή, τὶς πιὸ πολλές φορές, ἀλλὰ ἐμένα μ' ἀρέσει, εἶπε δὲ στρατηγὸς στὸν Προκόπη.

— Ξέσκεπο καλύθι βλέπεις, ἀποκρίθηκε δὲ Προκόπης. Εἴμαστε ἀπὸ τὴν ίδια ράτσα. Πῶς τὰ περνᾶς λοιπόν;

— Ασχημα, φίλε μου.

— Γιατὶ;

— Γιατὶ λέει; Γιατὶ ἐδῶ εἶνε δυδό κόδματα κι' ἔγω δὲν είμαι μὲ κανένα. "Ετσι μὲ ντουφεκάνε καὶ τὰ δυδό. Δὲν μοῦ μένει παρὰ μόνον ἡ παρηγοριά πῶς είμαι νέος.

— Νέος! ξεφώνισε μ' ἔκπληξη δὲ Προκόπης.

— Ναί, ναί. Μὴν κυττᾶς τ' ἀσπρὰ μου μαλλιά. Τὴν ἐπετηρίδα νὰ κυττάξῃς. Είμαι στὸ ἀριστερό. Μ' ἔχουν καθαλήσει ὅλοι. Βαρέθηκα πειά. Θέλω νὰ τὰ πετάξω. Καὶ γι' αὐτὸ ἥρθα ἀπόψε ἐδῶ. Θέλω νὰ σὲ παρυκαλέσω γιὰ κάτι.

— Μίλα ἐλεύτερα.

— Θέλω νὰ μὲ βάλετε στὰ πετρέλαια.

— Ο Προκόπης ἔμεινε μ' ἀνοιχτὸ στὸ στόμα.

— Ποιά πετρέλαια; ρώτησε σαστισμένος. Μὰ συνῆρθε ἀμέσως. Κατάλαβε τὴ γκάφα του.

— Ω, διάβολε! Τὸ ξέχασα, φώναξε. "Α, ναί, ναί, Βέβαια καλὰ λέεις τὰ πετρέλαια. Μά... βρωμάνε ξέρεις. Σὲ παίρνει ἡ μπόχα ἀπὸ δῶ δῶς τὸ Τατόϊ. Πούφ!...

— Ο στρατηγὸς κούνησε τὸ κεφάλι του.

— Μήπως ἔκει ποὺ είμαι μοσχοβούνε; εἶπε.

— Κ' ύστερα εἶνε καὶ τὸ ἄλλο, ἐπρόσθεσε δὲ Προκόπης. Πετρέλαια εἰν' αὐτά. Παίρνουνε ἀξαφνα φωτιά... Φλόγες θεόρατες ξεπετάγονται ἀπὸ τὴ γῆ καὶ σὲ κυνηγοῦνε καὶ δὲν ξέρεις τί νὰ κάνης. 'Αμ' τί νομίζεις, στρατηγέ μου; Γιὰ κάτι τέτοια ἔφυγα ἀπὸ τὴ Ρουμανία. 'Αφοῦ μοῦ τὸ λέεις δύμως θὰ κυττάξω. Ωστόσο...

Δίστασε γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ κατόπιν ρώτησε:

— "Ηθελικ νὰ πῶ ἐπιμένεις νὰ μῆς, σώνει καὶ καλὰ στὰ πετρέλαια; Δὲν θᾶταν καλύτερα νὰ κυττάσουμε γιὰ τίποτε ἄλλο; Τίποτε καλύτερο;

— Εύχαριστω, εύχαριστω, εἶπε δὲ στρατηγός. Κάνε δύπως καταλαβαίνεις. Δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ τὴν καλωσύνη σου.

Σώπασυν.

— Καὶ μὲ τὴν καινούργια φαμίλια πῶς τὰ περνᾶς; ρώτησε σὲ λίγο δὲ στρατηγός.

— Δόξα σοι δὲ Θεός! ἀποκρίθηκε δὲ Προκόπης. Καλά, δόξα τῷ Θεῷ!...

— Εσκυψε συγχρόνως πιὸ κοντά του καὶ τοῦ ψιθύρισε ἐμπιστευτικά:

— Επειδὴ είσαι ντόμπρος ἄνθρωπος θὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι παραπάνω. Θὰ σοῦ ἀνοίξω τὴν καρδιά μου. Νά... δηλαδὴ... πῶς νὰ τὸ πῶ, μ' ἔχουν σκάσει μὲ τὸ σόδι τους. Γιὰ πές μου λοιπόν ἐσύ ποὺ τοὺς ξέρεις ἀπὸ ποὺ κρατάει ἡ σκούφια τους;

— Χι... ἔκανε δὲ στρατηγός. Σὲ κάτι τέτοιες περιστάσεις πρέπει νὰ προσέχῃς πολὺ τὰ δύναματα. Εἶνε δηλωτικά ἐπαγγελμάτων. Μελάχις π. χ. θὰ πῇ αὐτὸς ποὺ πουλάει μέλι, Ζαΐμης θὰ πῇ εἰσπράκτορας. "Ετσι τοὺς λέγανε ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Σούτσος θὰ πῇ νερουλᾶς, ἀπὸ τὸ τούρκικο «σοῦ» ποὺ θὰ πῇ νερό.

— Καὶ Καλαντζῆς;

(Ακολουθεῖ)

